

Geachte voorzitter, Stadgenoten,

Heeft u van uw stad genoten? De kerken vieren vandaag Dankdag voor gewas en arbeid. Daarom maak ik namens de ChristenUnie van de gelegenheid gebruik eens stil te staan bij waar we allemaal dankbaar voor zijn.

- Wijkagenten zijn meer zichtbaar in de stad.
- De Berenkuil is met behulp van de kinderraad een stuk vrolijker geworden door kunst.
- In het Tiels Energieconvenant zijn 30 Tielse bedrijven en organisaties, waaronder het ziekenhuis, met 11,2 % hard op weg hun doel van 12 % minder CO2 uitstoot in 4 jaar te halen.
- Er is een Zonatlas in Tiel, zodat iedereen in één oogopslag kan zien welke daken in de gemeente geschikt zijn voor zonnepanelen.
- Een werkgroep om Fair Trade gemeente te worden is van start gegaan.
- Een bakker verkoopt brood van de vorige dag tegen lager tarief om weggooiën van eetbare waren te verminderen.
- Wijkorganisatie Ridderweide was weer met jongeren actief om in de wijk groen zwerfafval op te ruimen.
- Het aantal scholieren dat zonder diploma de school verlaat is gedaald en is inmiddels lager dan in andere steden.
- Dynamiek slaat aan en wil uitbreiden naar Tiel-Oost. Mensen in de bijstand worden o.a. bijgeschoold en gestimuleerd om aan de slag te gaan door te beginnen met klusjes voor anderen.
- Ook van Appelpop, fruitcorso en Jazzy Tiel hebben we weer kunnen genieten.
- Er zijn veel vrijwilligers actief in Tiel, wat ook bleek op de vrijwilligersmarkt.

Deze lijst is natuurlijk niet volledig. Ik wil er nog wel een noemen: De start van een Kledingbank.

Mensen komen tot hun recht wanneer zij omzien naar elkaar en zij hebben daar ook talenten voor gekregen.

Dat brengt me gelijk bij de mensen die minder of niet genieten:

In Tiel ligt het werkloosheidspercentage hoger dan het landelijk gemiddelde. Uitkeringskosten nemen sterk toe. Het minimabeleid is nog op peil gebleven. Maar helaas moesten meer mensen aankloppen bij de voedselbank en er komen steeds meer verzoeken tot kwijtschelding van belastingen.

In de komende periode zullen we het weer met minder geld moeten stellen. Het rijk gaat bezuinigen op aanvullend inkomen voor mensen die langdurig ziek zijn. Vanaf 2015 moeten de gemeenten aanvullend inkomen regelen, maar wel met bijna de helft minder geld.

De ChristenUnie is van mening dat de gemeente al voor 2014 maatregelen moet nemen om te voorkomen dat langdurig zieken met een laag inkomen er ernstig op achteruit gaan. Wij hebben daarom een motie opgesteld die het college verzoekt om geld vanuit het rijk te oormerken voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen.

In de begroting zegt het college dat bij de aanpassing van het bijzondere bijstands- en minimabeleid aandacht zal zijn voor de concretere ondersteuning van gezinnen met (minderjarige) kinderen.

Gezinnen vormen de kern van de maatschappij. Die moeten niet door allerlei bezuinigingen zo zwaar worden getroffen dat ze in de problemen komen met de opvoeding van hun kinderen en de keuzes die ze daarin kunnen maken. Daarom dienen wij de motie van de PvdA mee in voor extra middelen armoedebestrijding, m.n. gericht op kinderen.

Stadgenoten, waar hebben we niet van genoten:

De schuldhelpverlening. De pilot budgetbeheer heeft vertraging opgelopen en de buddies worden, nadat ze al twee jaar in de startblokken staan, pas binnenkort ingezet.

In Passewaaij moeten ze het nog steeds stellen zonder MFC.

Wegen en bruggen kampen met achterstallig onderhoud.

De verwijderde vrachtwagenknip aan de Grotebrugse Grintweg en de Visboer aan de rondweg in Passewaaij hebben de gemeente onnodig extra geld gekost.

Het opstellen van het Sportaccommodatiebeleid heeft behoorlijke hobbels opgelopen.

Revitalisering van Latenstein is nog niet goed van de grond gekomen.

Er zijn nogal wat braakliggende terreinen. Die zijn bepaald geen visitekaartje en zorgen voor vuilstort en gevaarlijk speelterrein. Van projectontwikkelaars moet de gemeente vooraf eisen dat een gekocht terrein er verzorgd bijligt en mogelijkheden krijgt tot tijdelijke speelplek voordat tot bouw wordt overgegaan. Voor gemeentelijk bezit geldt dit zeker, zoals verwoord in de motie van GroenLinks die wij mee indienen.

In de programmabegroting wordt gezegd dat de aandacht blijft uitgaan naar het beheersen van zwerfafval. Wanneer gaan we zwerfafval echt aanpakken?

De nadruk op de bestrijding van zwerfafval ligt op communicatie en educatie. Maak duidelijk aan de inwoners wat het opruimen van zwerfafval de gemeente jaarlijks kost. Maak scholen verantwoordelijk voor de openbare ruimte in de omgeving van hun gebouw. Misschien willen scholen of verenigingen buurten adopteren. Want niet alleen wordt de omgeving van scholen, en daarmee een heel stuk van de stad schoner, maar tegelijk leert dit kinderen dat het opruimen van zwerfafval geen grote klus, maar wel onze eigen verantwoordelijkheid is. En daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen, want volgens nederlandschoon.nl zijn jongeren tussen de 18 en 25 jaar de grootste vervuilers.

Er is sprake van een stevige stijging van het aantal meldingen drugsoverlast. Wanneer wordt het ontmoedigen van drugsgebruik, zoals verwoord in het Meerjarenplan Veiligheid, meer concreet gemaakt?

Genieten, bijv. van alcohol, kan tot ongewenste gevolgen leiden. Onze vraag is waar de implementatie van de nieuwe drank- en horecawetgeving blijft? Op 1 januari 2014 moet de raad een verordening voor de paracommerciële horecabedrijven hebben vastgesteld. Hoe staat het daarmee? Zijn bijvoorbeeld de sportverenigingen hier op voorbereid? Welke rol ziet de gemeente Tiel in voorlichtende zin voor zichzelf? Een en ander staat pas op de termijncalender voor de Bestuur december, terwijl ons in een memo van 15 maart was toegezegd dat het college binnenkort een voorstel aan de raad zou doen met betrekking tot de organisatie van het toezicht op de Drank- en Horecawet! Uit recente berichtgeving blijkt dat gemeenten niet klaar zijn om per 1 januari de nieuwe drank- en horecawet te handhaven. Daarom heeft de ChristenUnie zich genoodzaakt gezien twee moties rond dit onderwerp in te dienen, nl. betreffende controles Drank- en Horecawet en rond communicatie en preventie.

Jongeren zijn de toekomst. Ook ouderen vragen onze aandacht. De gemeente Tiel heeft geen specifiek ouderenbeleid en het aandeel ouderen boven de 50 in Tiel is 33 % en stijgend. Ook hier zullen we moeten werken aan preventie. Daarom dienen wij de motie van het CDA mee in. En dat brengt me bij de uitdaging die de decentralisaties ons in de toekomst bieden:

In feite wordt van de gemeente gevraagd beleid te maken dat leidt tot een gedragsverandering in sociale en maatschappelijke verbanden. De instrumenten om hier daadwerkelijk gedragsverandering tot stand te brengen zijn beperkt.

De gemeente moet sociale samenhang in wijken, buurten en dorpen bevorderen. De gedachte daarachter is dat sociale cohesie in buurten leidt tot meer onderlinge zorg. Hier is geen wetenschappelijke onderbouwing voor. Maar er is juist bewijs dat hier geen verband tussen is.

Mensen betrekken de boodschap 'we moeten meer verantwoordelijk zijn' vooral op anderen: die frauderende buurman, die allochtoon, die uitkeringstrekker. Het is ook niet zo eenvoudig om te bedenken hoe die boodschap kan klinken als je vindt dat de overheid niet moraliserend mag zijn. Zorg voor elkaar, verantwoordelijkheid nemen voor de woonomgeving: het 'moet' dan maar 'spontaan' gebeuren door inwoners zelf. En daar hebben wij eigenlijk nauwelijks instrumenten voor.

De eerste resultaten van onderzoek naar de mate waarin mensen met een beperking kunnen rekenen op ondersteuning vanuit hun buurt geven een indicatie dat die ondersteuning maar zeer beperkt tot stand zal komen. Vaak zijn wijkorganisaties gericht op andere zaken dan zorg, bijvoorbeeld op verkeersveiligheid, groen- en speelvoorzieningen.

De gemeente zal moeten activeren, verbinden en uitnodigen. Meer aandacht besteden aan het sociale domein kan wel plaatsvinden in de wijkschouwen, maar de stadsgesprekken zijn daar hopelijk een beter middel in.

Hoe kunnen mensen met goede ideeën ook daadwerkelijk de ruimte krijgen om die ideeën te realiseren? Hoe zorgen we ervoor dat meepraten en meedoen samengaan?

Dit betekent:

- Loslaten wat beter door anderen kan worden gedaan
- Stimuleren van initiatieven uit de samenleving en
- Zeker geen onnodige drempels opwerpen bij het realiseren van initiatieven

Voor ambtenaren betekent dit dat het niet in de eerste plaats gaat om het correct toepassen van regels, maar stimuleren dat verschillende partijen willen bijdragen aan de oplossing van problemen.

Maak niet meer allerlei beleidsnota's. Laten we meedenken bij het formuleren van vraagstukken, maar belangrijker is dat wij in beeld brengen welke organisaties en personen daarmee te maken krijgen en hoe zij bij elkaar worden gebracht. Bespreek daarbij niet alleen wat er moet gebeuren, maar ook wie daar welke rol in kan en wil spelen.

Inspirerend voorbeeld is de nieuwe gemeente Molenwaard, die zonder gemeentehuis werkt, zodat haar ambtenaren vergaderen en afspraken maken op verschillende plaatsen in de gemeente, bij de betrokkenen.

Wij willen de eigen verantwoordelijkheid van mensen in hun eigen verbanden aanmoedigen, de gemeente en beroepskrachten moeten zich daarin dienstbaar opstellen. En de CU wil de positie van de kwetsbare mensen bewaken.

Het blijft ons gaan om:

Toekomstperspectief voor kwetsbaren

Toekomstperspectief voor jongeren

En toekomstperspectief voor een duurzame en sterke economie.

Stadgenoten, voor straks en in de toekomst:

Wanneer de mens zich aan eten en drinken te goed doet en geniet van al het goede dat hij moeizaam heeft verworven, is dat een geschenk van God (Prediker 3:13).